

Nr 221.

Af herr **Lindhagen**, om ändringar i lönestaten för bevakningspersonalen vid fångvården.

Sveriges fångvårdsmannaförbund, som utgör en sammanslutning af de lägre tjänstemännen eller bevakningspersonalen vid fångvården, behandlade på sitt senaste ombudsmöte i Örebro sommaren 1910 bland annat sin pensionsfråga och kom därvid till det nedslående resultatet, att denna, såsom den för närvarande vore ordnad, är synnerligen otillfredsställande löst. Mötet uttalade som sin mening, att rättelse härutinnan snarast möjligt måtte åvägabringas, helst hvarken löneregleringskommittén, då denna behandlade fångvårdsstaten, ej heller Riksdagen år 1910, då samma kommittés förslag af regeringen inlämnades som proposition, synes hafva tänkt på de uppenbara orättvisor, som vidlåda densamma.

Enligt nu gällande stat uppbär den lägre personalen

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Två ålderstillägg tillsammans utgörande.	Summa.	Pensionsbelopp. Nuvarande.
Uppsyningsman ..	800: —	700: —	200: —	1,700: —	1,000: —
Öfverkonstapel ..	700: —	600: —	200: —	1,500: —	900: —
Vaktkonstapel....	600: —	500: —	200: —	1,300: —	800: —
Första vaktfru ..	500: —	450: —	150: —	1,100: —	650: —
Vaktfru	450: —	350: —	150: —	950: —	600: —
Kokerska.....	300: —	200: —	100: —	600: —	400: —

Därjämte har hvarje manlig befattningshafvare bland tjänstemän af lägre grad i beklädnadsersättning 100 kronor årligen jämte fri bostad och nödigt bränsle, eller ock ersättning därför. Härvid är dock bestämdt, att beloppet af hyresersättning och vedanslag skall bestämmas efter de i orten gällande hyror och pris å ved, samt med iakttagande,

hvad tjänstemännen af lägre grad angår, att hyresersättnings årliga belopp, endast då särskilda förhållanden därtill föranleda, må öfverstiga 250 kronor, och att vedanslag må utgå för inköp af högst 8 kubikmeter björkved och 7 kubikmeter barrved.

För att visa hur pensionsbeloppen nu utgå, företogs vid ofvannämnda möte en uträkning af den procent af sammanlagda summan lön, tjänstgöringspenningar och ålderstillägg, som för närvarande utgör pension för fångvårdens samtliga befattningshafvare och visade denna,

att		hafva i pension	66.6	procent af dessa belopp			
2	direktörer	»	72.7	»	»	»	»
2	»	»	74	»	»	»	»
18	»	»	73.3	»	»	»	»
2	kamrerare	»	74	»	»	»	»
2	»	»	68.9	»	»	»	»
15	assistenter	»	70	»	»	»	»
2	»	»	71	»	»	»	»
4	»	»	64	»	»	»	»
6	fängelseföreståndare	»	66.6	»	»	»	»
9	»	»	58.8	»	»	»	»
14	uppsyningsmän	»	60	»	»	»	»
51	öfverkonstaplar	»	61.5	»	»	»	»
409	vaktkonstaplar	»	59	»	»	»	»
6	första vaktfruar	»	63	»	»	»	»
50	vaktfruar	»	66.6	»	»	»	»
14	kokerskor	»		»	»	»	»

Af denna procentskala framgår med önskvärd tydlighet huru pensionsbeloppen liksom på måfå äro utkastade. De sämst aflönade ha dessutom den minsta procenten att uppvisa, eller med andra ord, en direktör med en slutinkomst af 5,000 kronor åtnjuter i pension 3,700 kronor eller 74 procent årligen, då åter en vaktkonstapel med en slutinkomst af 1,300 kronor blott åtnjuter i pension 800 kronor eller 61.1 procent. Snarare borde det väl vara så, att den mindre inkomsten borde ha den större procenten däraf i pension.

I fråga om bevakningspersonalens pension uttalade sig fångvårdsstyrelsen vid löneförhöjningen 1907 sålunda:

»Berörda ökning i pensionen är tydligtvis i sin mån med hänsyn till de stegrade lefnadskostnaderna lika behöflig, som löneförhöjningen under tjänstetiden. Pensionen utgör för öfrigt jämväl den ett vederlag för den tjänst, som under mannaåldern ägnats staten. Att i sådant

afseende tillerkänna en f. d. vaktkonstapel, som har hustru och kanske ännu oförsörjda barn, ett belopp af 800 kronor för år, lärer ej vara mer än hvad han för sin *yttersta nöd* torft behöfver och samhället såsom en pliktuppfyllelse åligger.»

Redan 1907 alltså för fem år sedan ansågs med rätta 800 kronor såsom yttersta nöd torft och då sedan dess lefnadsomkostnaderna ytterligare i afsevärd grad stigit torde det ej vara förmätet från personalens sida att tänka sig en ändring i berörda missförhållanden.

Enligt uppgift åtnjuta de lägre tjänstemännen vid statens järnvägar 70 och en del af den vid tullverket anställda personal 75 procent af sin lön i pension och förhållandet emellan lön och tjänstgöringspenningar är så afvägdt, att pensionen blir afsevärdt mycket större än i fångvården. Vaktkonstaplarna vid Stockholms rannsaktionsfängelse åtnjuta i pension 1,100 kronor årligen och poliskonstaplarna i hufvudstaden äro äfven tillförsäkrade, då de vid 50 å 55 års ålder afgå ur tjänsten, en årlig pension, som betydligt öfverstiger nyss nämnda belopp.

För att vinna ett bättre resultat för personalen i pensionsafseende, hvarmed äfven kan följa ett rättvisligen större underhåll vid sjukdom, har föreslagits från personalens sida en förändring af staten på nedannämnda sätt:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Ålderstillägg.	Pensionsbelopp.
Uppsyningsman.....	1.100: —	400: —	200: —	1,300: —
Öfverkonstapel	1,000: —	300: —	200: —	1,200: —
Vaktkonstapel	900: —	200: —	200: —	1,100: —
Första vaktfru	750: —	200: —	150: —	900: —
Vaktfru.....	600: —	200: —	150: —	750: —
Kokerska	400: —	100: —	100: —	500: —

På grund af det anförda hemställes,

att Riksdagen ville till förbättrande särskildt af pensionsförhållandena för de lägre tjänstemännen eller bevakningspersonal vid fångvården besluta att i den för dem gällande lönestat skall vidtagas en sådan förändring i förhållandet mellan grundlön och tjänstgöringspengar, som ofvan ifrågasatts.

Stockholm den 26 januari 1912.

Carl Lindhagen.